

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (kilencedik tanács)

2021. december 2. *

„Előzetes döntéshozatal – Fogyasztóvédelem – (EU) 2015/2366 irányelv – Pénzforgalmi szolgáltatások – A 62. cikk (4) bekezdése – Felszámítható díjak – A 107. cikk (1) bekezdése – Teljes körű harmonizáció – A 115. cikk (1) és (2) bekezdése – Átültetés és alkalmazás – Kábeltelevízió- és internet-hozzáférési előfizetések – Az ezen irányelv átültetésének időpontját megelőzően kötött, határozatlan időre szóló szerződések – Az ezen időpontot követően kezdeményezett banki beszedés nélküli fizetési műveletek díjai”

A C-484/20. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Oberlandesgericht München (müncheni regionális felsőbbíróság, Németország) a Bírósághoz ugyanazon a napon érkezett, 2020. október 1-jei határozatával terjesztett elő

a **Vodafone Kabel Deutschland GmbH**

és

a **Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband e. V.**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (kilencedik tanács),

tagjai: K. Jürimäe, a harmadik tanács elnöke, a kilencedik tanács elnökeként eljárva, S. Rodin és N. Piçarra (előadó) bírák,

főtanácsnok: T. Čapeta,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Vodafone Kabel Deutschland GmbH képviseletében L. Stelten Rechtsanwalt,

* Az eljárás nyelve: német.

- a Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband e. V. képviseletében C. Hillebrecht Rechtsanwältin,
- a német kormány képviseletében J. Möller, M. Hellmann és U. Bartl, meghatalmazotti minőségben,
- az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: F. Meloncelli avvocato dello Stato,
- az Európai Bizottság képviseletében H. Tserepa-Lacombe és T. Scharf, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és a 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. november 25-i (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2015. L 337., 35. o., helyesbítés: HL 2018. L 102., 97. o.) 62. cikke (4) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Vodafone Kabel Deutschland GmbH (a továbbiakban: Vodafone) és a Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – A Verbraucherzentrale Bundesverband e. V. (fogyasztói központok és szervezetek országos szövetsége, Németország; a továbbiakban: országos szövetség) között bizonyos fizetési eszközöknek a Vodafone és a fogyasztók közötti szerződésekből eredő fizetési műveletek teljesítésére való igénybevétele címén alkalmazott átalányösszeg tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2015/2366 irányelv (6), (53) és (66) preambulumbekkezdése a következőképpen szól:
„(6) A szabályozási hiányosságok megszüntetése érdekében új szabályokra, ugyanakkor fokozottan egyértelműbb jogi környezetre és a jogszabályok következetesebb alkalmazására van szükség az Unió egész területén. Egyenlő működési feltételeket kell biztosítani a meglévő és új piaci szereplők számára, meg kell könnyíteni, hogy az új fizetési módok szélesebb piacot érhessenek el és az Unió egészében magas színvonalú fogyasztóvédelmet kell biztosítani az említett pénzforgalmi szolgáltatások igénybevételéhez. [...]

[...]

(53) Mivel a fogyasztók és a vállalkozások nem ugyanabban a helyzetben vannak, nem azonos szintű védelemre van szükségük. Miközben fontos, hogy a fogyasztók jogait olyan rendelkezések garantálják, amelyekről egy szerződésben nem lehet eltérni, indokolt annak lehetővé tétele, hogy a vállalkozások és szervezetek másként állapodjanak meg, amennyiben partnerük nem fogyasztó. [...] Ezen irányelv néhány alapvető rendelkezésének a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevő jogállásától függetlenül, mindenkor alkalmazandónak kell lennie.

[...]

(66) Annak következtében, hogy az egyes tagállamokban eltérő a gyakorlat a valamely adott készpénz-helyettesítő fizetési eszköz igénybevételéért felszámított díjak (a továbbiakban: felár felszámítása) tekintetében, az uniós pénzforgalmi piac rendkívül heterogénné és a fogyasztók számára számos zavar forrásává vált, különösen az elektronikus kereskedelemben és a határokon átnyúló esetekben. [...] További fontos érv a felárfelszámítás gyakorlatának felülvizsgálata mellett az is, hogy [a kártyaalapú fizetési műveletek bankközi jutalékairól szóló, 2015. április 29-i (EU) 2015/751 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2015. L. 123., 1. o.)] megállapítja a kártyaalapú fizetések bankközi jutalékaira vonatkozó szabályokat. [...] Ennek megfelelően, a tagállamoknak mérlegelniük kell annak megakadályozását, hogy a kedvezményezettek díjat számoljanak fel olyan készpénz-helyettesítő fizetési eszközök használatáért, amelyek esetében a bankközi jutalékokat a (EU) 2015/751 rendelet II. fejezete szabályozza.”

4 Ezen irányelv „Fogalommeghatározások” című 4. cikkének a szövege a következő:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[...]

5. »fizetési művelet«: a fizető fél által vagy nevében vagy a kedvezményezett által kezdeményezett pénzbefizetés, -átutalás vagy -felvétel, függetlenül a fizető fél és a kedvezményezett közötti alapkötelezettségektől;

[...]

8. »fizető fél«: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely egy fizetési számla tulajdonosa, és aki vagy amely az adott fizetési számláról fizetési megbízást engedélyez, vagy – fizetési számla hiányában – az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely fizetési megbízást ad;

9. »kedvezményezett«: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely a fizetési művelet tárgyát képező pénzeszközök szándékolt jogosultja;

10. »pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevő«: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely fizető félként, kedvezményezettként vagy mindkét minőségében pénzforgalmi szolgáltatást vesz igénybe;

[...]

13. »fizetési megbízás«: a fizető félnek vagy a kedvezményezettnek a saját pénzforgalmi szolgáltatója számára adott, fizetési művelet teljesítésére vonatkozó utasítása;

14. »készpénz-helyettesítő fizetési eszköz«: a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevő és a pénzforgalmi szolgáltató közötti megállapodás tárgyát képező, fizetési megbízás kezdeményezésére használt, személyre szabott eszköz(ök) és/vagy eljárások;

[...]

20. »fogyasztó«: olyan természetes személy, aki az ezen irányelv hatálya alá tartozó pénzforgalmi szolgáltatási szerződések keretében saját szakmája, üzleti tevékenysége vagy foglalkozása körén kívül eső célból jár el;

[...]”

5 Az említett irányelv „Felszámítható díjak” című 62. cikkének (3)–(5) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„(3) A pénzforgalmi szolgáltató nem akadályozhatja meg a kedvezményezettet abban, hogy a fizető fél felé díjat számítson fel, számára árengedményt nyújtson, vagy más módon egy adott készpénz-helyettesítő fizetési eszköz használatára ösztönözze. A felszámított díjak azonban nem haladhatják meg az adott készpénz-helyettesítő fizetési eszköz használata kapcsán a kedvezményezett által viselt közvetlen költségeket.

(4) A tagállamok minden esetben biztosítják, hogy a kedvezményezett ne számíthasson fel díjat azon készpénz-helyettesítő fizetési eszközök használatáért, amelyekre vonatkozóan a bankközi jutalékokat az (EU) 2015/751 rendelet II. fejezete szabályozza, valamint azon pénzforgalmi szolgáltatásokért, amelyek [az euroátutalások és -beszedések technikai és üzleti követelményeinek megállapításáról és a 924/2009/EK rendelet módosításáról szóló 2012. március 14-i 260/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 94., 22. o.)] hatálya alá tartoznak.

(5) A tagállamok megtilthatják vagy korlátozhatják a kedvezményezettnek a díjak felszámítására vonatkozó jogát, figyelembe véve a verseny ösztönzésének és a hatékony készpénz-helyettesítő fizetési eszközök használata előmozdításának szükségességét.”

6 Ugyanezen irányelv „Teljes körű harmonizáció” című 107. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A [...] 62. cikk (5) bekezdésének [...] a sérelme nélkül, amennyiben ezen irányelv harmonizált rendelkezéseket tartalmaz, a tagállamok nem tarthatnak fenn és nem vezethetnek be az ezen irányelvben meghatározottakon kívüli rendelkezéseket.”

7 A 2015/2366 irányelv „Átültetés” című 115. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok 2018. január 13-ig elfogadják és kihirdetik azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. [...]

(2) A tagállamok ezeket az intézkedéseket 2018. január 13-tól alkalmazzák.

[...]”

A német jog

- 8 A Bürgerliches Gesetzbuch (német polgári törvénykönyv) 2018. január 13-tól alkalmazandó változatának (a továbbiakban: BGB) 270a. §-a előírja:

„Érvénytelen az olyan megállapodás, amely a kötelezettet a SEPA [egységes eurofizetési térség] általános beszedési megbízás, a vállalatokra vonatkozó SEPA beszedési megbízás, a SEPA-átutalás vagy fizetési kártya használatáért díj fizetésére kötelezi. Az első mondat fizetési kártyák használata tekintetében csak fogyasztókkal végzett fizetési műveletekre vonatkozik, ha azokra a [2015/751 rendelet] II. fejezete alkalmazandó.”

- 9 Az Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (a polgári törvénykönyv bevezetéséről szóló törvény, a továbbiakban: EGBGB) 229. §-ának (45) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Azon, 2018. január 13. után keletkezett kötelmi jogviszonyokra, amelyeknek tárgyát fizetési műveletek végrehajtása képezi, csak a BGB és a [jelen törvény] 248. cikk[é]nek 2018. január 13-tól hatályos változata alkalmazandó.

(2) Azon, 2018. január 13. előtt keletkezett kötelmi jogviszonyokra, amelyeknek tárgyát fizetési műveletek végrehajtása képezi, csak a BGB és a [jelen törvény] 248. cikk[é]nek 2018. január 13-tól hatályos változata alkalmazandó, amennyiben a (3) és (4) bekezdés másként nem rendelkezik.

(3) Amennyiben a (2) bekezdésben említett kötelmi jogviszony esetében csak 2018. január 13. után kezdődik meg a fizetési művelet végrehajtása, e fizetési műveletre csak a BGB és a [jelen törvény] 248. cikk[é]nek a 2018. január 13-tól hatályos változata alkalmazandó.

[...]

(5) A BGB 270a. §-a valamennyi, 2018. január 13. után keletkezett jogviszonyra alkalmazandó.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 10 A Vodafone a tevékenységét Németország területén folytató kábelhálózat-üzemeltető és internetszolgáltató. A 2015/2366 irányelvnek a német jogba történő, 2018. január 13-i átültetésétől kezdve a Vodafone különbséget tesz az ezen időpontot megelőzően, illetve ezen időpontot követően kötött távközlési és kábelszolgáltatásokra vonatkozó szolgáltatási szerződések között. A szerződések első kategóriája esetében e gazdasági szereplő egy általános szerződési feltétel értelmében fizetési műveletenként 2,50 euró úgynevezett „Selbstzahlerpauschale” (az ügyfél által teljesített közvetlen befizetés miatti átalánydíj) átalányösszeget számít fel az ügyfeleknek, akik nem adnak felhatalmazást banki beszedésre, hanem a számlákat SEPA-átutalással ők maguk egyenlítik ki. E feltétel ezzel szemben a szerződések második kategóriájára alkalmazandó díjtáblázatban már nem szerepel.
- 11 A Vodafone úgy véli, hogy jogosult az említett feltételt alkalmazni a 2018. január 13. előtt kötött szerződések teljesítése során kezdeményezett fizetési műveletekre, és így e műveletekre még ezen időpontot követően is felszámítani az említett átalánydíjat. E gazdasági szereplő szerint a felár kiszabására vonatkozóan a BGB 270a. §-ában előírt tilalom csak a 2018. január 13-át követően kötött, határozatlan időre szóló szerződésekre alkalmazandó. Mivel az EGBGB 229. §-a

(45) bekezdésének 5. pontja a kötelmi jogviszonynak a 2018. január 13. utáni keletkezésére utal, a BGB 270a. §-ának visszamenőleges hatályú alkalmazása nem képzelhető el, még akkor sem, ha az e szerződéseken alapuló fizetési műveleteket csak az említett időpontot követően kezdeményezik.

- 12 Az országos szövetség arra hivatkozik, hogy a BGB 270a. §-ában előírt azon tilalom, miszerint 2018. január 13-át követően nem számítható fel felár, az ezen időpontot megelőzően kötött szerződések teljesítése érdekében ezen időpontot követően kezdeményezett fizetési műveletekre is alkalmazandó, mivel a 2015/2366 irányelv 62. cikkének (4) bekezdése azonos feltételeket kíván létrehozni 2018. január 13-tól a pénzforgalmi szolgáltatások belső piacán. Egyébiránt az EGBGB 229. §-ának (45) bekezdésében szereplő átmeneti rendelkezést e bekezdés 3. pontja értelmében úgy kell értelmezni, hogy 2018. január 13-tól az új szabályozás alkalmazandó az ezen időpontot követően kezdeményezett valamennyi fizetési műveletre, beleértve azokat is, amelyek az említett időpont előtt kötött szerződéseken alapulnak.
- 13 E körülmények között az országos szövetség keresetet indított annak érdekében, hogy a Vodafone szüntesse meg a 2018. január 13-át követően kezdeményezett valamennyi fizetési műveletre az ügyfél által teljesített közvetlen befizetés miatti átalánydíj alkalmazását, és pernyertes lett.
- 14 A Vodafone által előterjesztett fellebbezés ügyében eljáró Oberlandesgericht München (müncheni regionális felsőbb bíróság, Németország) hajlik arra, hogy úgy tekintse, hogy a BGB 270a. §-a, amely a 2015/2366 irányelv 62. cikkének (4) bekezdését ülteti át a német jogba, akkor is alkalmazandó, ha a fizetési műveletek alapjául szolgáló szerződéses kötelezettség 2018. január 13. előtt keletkezett, azonban ezen időszakosan, rendszerint havonta esedékes fizetési műveleteket csak ezen időpontot követően kezdeményezik.
- 15 E bíróság szerint ugyanis 2018. január 13-tól kezdődően, függetlenül a határozatlan időre szóló szerződések megkötésének időpontjától, az Unión belül a fizetési eszközök piacán egységes díjszabási rendszert hoztak létre, és ily módon a felár felszámításának e rendelkezésben előírt tilalmát a 2018. január 13. előtt kötött határozatlan idejű szerződésekre is alkalmazni kell.
- 16 Az említett bíróság arra is rámutat, hogy az EGBGB 229. §-a (45) bekezdésének 5. pontja, amely kizárólag a szerződéses kötelezettség keletkezésére utal, noha arra nem vonatkozik a 2015/2366 irányelv, megkérdőjelezi a 2018. január 13-át követően kezdeményezett fizetési műveletekkel kapcsolatos felár felszámítására vonatkozó tilalom teljes körű alkalmazását, amennyiben az e műveletek alapjául szolgáló szerződéses kötelezettség ezen időpontot megelőzően keletkezett.
- 17 E körülmények között az Oberlandesgericht München (müncheni regionális felsőbb bíróság) úgy határozott, hogy az eljárását felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni [a 2015/2366] irányelv 62. cikkének (4) bekezdését, hogy azzal ellentétben az olyan nemzeti szabályozás vagy gyakorlat, amely fogyasztókkal fennálló tartós kötelmi jogviszonyok esetében átmeneti szabályozásként csak akkor teszi lehetővé a készpénz-helyettesítő fizetési eszközök használatáért és a pénzforgalmi szolgáltatásokért fizetendő díjaknak az irányelvet átültető nemzeti rendelkezésben előírt tilalmát, ha az alapul szolgáló kötelmi jogviszony 2018. január 13. után keletkezett, nem alkalmazza azonban e tilalmat abban az esetben, ha az alapul szolgáló kötelmi jogviszony 2018. január 13. előtt keletkezett, de a (további) fizetési műveletek végrehajtását csak 2018. január 13. után kezdeményezik?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 18 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2015/2366 irányelv 62. cikkének (4) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás vagy gyakorlat, amelynek értelmében a fogyasztókkal kötött határozatlan idejű szerződések keretében a díj felszámításának tilalma az e rendelkezésben említett fizetési eszközök használata, valamint a pénzforgalmi szolgáltatások tekintetében csak a 2018. január 13. után megkötött szerződések alapján kezdeményezett fizetési műveletekre alkalmazandó, és ekképpen e díjak alkalmazandók maradnak az ezen időpontot megelőzően kötött, határozatlan idejű szerződések alapján kezdeményezett fizetési műveletekre.
- 19 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit, hanem szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi (2016. október 13-i Mikołajczyk ítélet, C-294/15, EU:C:2016:772, 26. pont; 2021. január 26-i Szpital Kliniczny im. dra J. Babińskiego Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krakowie ítélet, C-16/19, EU:C:2021:64, 26. pont).
- 20 Ami a 2015/2366 irányelv 62. cikke (4) bekezdésének szövegét illeti, az úgy rendelkezik, hogy a tagállamok minden esetben biztosítják, hogy a kedvezményezett az ezen irányelv 4. cikkének 5. pontja értelmében ne számíthasson fel díjat azon készpénz-helyettesítő fizetési eszközök használatáért, amelyekre vonatkozóan a bankközi jutalékokat a 2015/751 rendelet II. fejezete szabályozza, valamint azon pénzforgalmi szolgáltatásokért, amelyek a 260/2012 rendelet hatálya alá tartoznak. E rendelkezés szövegéből nem következik semmilyen pontosítás e tilalom időbeli hatályára vonatkozóan.
- 21 E körülmények között azon szövegkörnyezetből kell kiindulni, amelybe a 2015/2366 irányelv 62. cikkének (4) bekezdésében említett fizetési eszközök használatával és pénzforgalmi szolgáltatásokkal kapcsolatos díj felszámításának tilalma illeszkedik, valamint az ezen irányelv által követett célkitűzésekből.
- 22 A 2015/2366 irányelv 62. cikke (4) bekezdésének szövegkörnyezetét illetően először is meg kell állapítani, hogy ezen irányelv 115. cikkének (1) bekezdése és (2) bekezdésének első albekezdése értelmében, a tagállamok elfogadják és kihirdetik azon rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2018. január 13. előtt megfeleljenek, e rendelkezések csak ezen időponttól válnak alkalmazandóvá.
- 23 Másodszor, mivel a 2015/2366 irányelv 62. cikkének (4) bekezdése harmonizált rendelkezéseket tartalmaz, a tagállamok ezen irányelv 107. cikkének (1) bekezdése értelmében az említett irányelv 115. cikke (2) bekezdésének első albekezdésében előírt időponttól kezdődően nem tarthatnak fenn és nem vezethetnek be eltérő rendelkezéseket.
- 24 Harmadszor, mivel a 2015/2366 irányelv 62. cikkének (4) bekezdésében említett fizetési eszközök használatával és pénzforgalmi szolgáltatásokkal kapcsolatos díj felszámításának tilalma az ezen irányelv 4. cikkének 5. pontja értelmében vett fizetési műveletekre vonatkozik, „függetlenül a fizető fél és a kedvezményezett közötti alapkötelezettségtől”, az e tilalom alkalmazása szempontjából releváns időpont a fizetési művelet kezdeményezésének időpontja, nem pedig az e művelet alapjául szolgáló kötelmi jogviszony keletkezésének időpontja.

- 25 Ily módon a 2015/2366 irányelv 62. cikke (4) bekezdésének rendszertani értelmezéséből következik, hogy az e rendelkezésben említett fizetési eszközök használatával és pénzforgalmi szolgáltatásokkal kapcsolatos díj felszámításának tilalma valamennyi, 2018. január 13-át követően kezdeményezett fizetési műveletre vonatkozik.
- 26 A 2015/2366 irányelv által követett célokat illetően meg kell állapítani, hogy az irányelv célja a pénzforgalmi szolgáltatások belső piaca további integrációjának elősegítése, valamint e szolgáltatások igénybevevőinek védelme, és különösen a fogyasztónak minősülő személyek magas szintű védelmének biztosítása, amint az többek között ezen irányelv (6) és (53) preambulumbekzdéséből kitűnik (lásd ebben az értelemben: 2020. november 11-i DenizBank ítélet, C-287/19, EU:C:2020:897, 102. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), mivel a fogyasztóvédelmet az Európai Unió politikáiban többek között az EUMSZ 169. cikk, valamint az Európai Unió alapjogi chartájának 38. cikke rögzíti (lásd analógia útján: 2017. március 2-i Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs Frankfurt am Main ítélet, C-568/15, EU:C:2017:154, 28. pont).
- 27 Egyébiránt, amint az a 2015/2366 irányelv (66) preambulumbekzdéséből kitűnik, az uniós jogalkotó az ezen irányelv 62. cikkének (4) bekezdésében előírt tilalom révén kívánta leküzdeni a bizonyos fizetési eszközök használatáért történő díjszámlázásra vonatkozó nemzeti gyakorlatok széttagoltságát, amely az uniós pénzforgalmi piac rendkívül heterogénné és a fogyasztók számára számos zavar forrásává válását okozta, különösen az elektronikus kereskedelemben és a határokon átnyúló esetekben.
- 28 Márpedig e tilalom bármely, aszerint eltérő alkalmazása, hogy a 2018. január 13-át követően kezdeményezett fizetési műveletek alapjául szolgáló kötelmi jogviszony ezen időpont előtt vagy után keletkezett, veszélyeztetné a 2015/2366 irányelv 62. cikkének az ugyanezen irányelv 107. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett (4) bekezdése által előírt uniós szintű harmonizációt, és gyengítené az ezen irányelv által követett, a fogyasztóknak a pénzforgalmi szolgáltatások belső piacán történő védelmére irányuló célkitűzést.
- 29 Ebben az összefüggésben egyébiránt el kell utasítani a Vodafone által az írásbeli észrevételei keretében felhozott azon érvet, amely szerint a törvény visszaható hatálya tilalmának elve és a bizalomvédelem elve sérülne a 2015/2366 irányelv 62. cikkének (4) bekezdésében ily módon elismert időbeli hatály miatt.
- 30 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy valamely új jogi szabály azon jogi aktusnak a hatálybalépésétől alkalmazandó, amely e szabályt tartalmazza, és bár az nem vonatkozik a korábbi törvény hatálya alatt keletkezett és véglegesen megszerzett jogi helyzetekre, azt alkalmazni kell az ilyen helyzetek jövőbeli hatásaira, valamint az új jogi helyzetekre, kivéve ha annak szövegéből, céljából vagy rendszertani elhelyezkedéséből egyértelműen kitűnik, hogy e szabálynak visszaható hatályt kell tulajdonítani. Ez az eset áll fenn többek között akkor, ha az említett szabályhoz olyan különleges rendelkezések kapcsolódnak, amelyek a szabály időbeli alkalmazásának feltételeit határozzák meg, és azok a szabálynak ilyen hatályt biztosítanak (lásd ebben az értelemben: 2020. május 14-i Azienda Municipale Ambiente ítélet, C-15/19, EU:C:2020:371, 56. és 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 31 Márpedig a jelen ügyben, mivel a 2015/2366 irányelv 62. cikkének (4) bekezdése, amint az a jelen ítélet 25. pontjából kitűnik, nem vonatkozik a 2018. január 13. előtt teljesített fizetési műveletekre, e rendelkezés nem vonatkozik az ezen időpontot megelőzően véglegesen megszerzett jogi helyzetekre, tehát nem rendelkezik visszaható hatállyal. Egyébiránt, ami a 2018. január 13-át

megelőzően kötött határozatlan időre szóló szerződések teljesítése keretében ezen időpontot követően kezdeményezett fizetési műveleteket illeti, a 2015/2366 irányelv 62. cikkének (4) bekezdése csupán egy új jogszabálynak a korábbi jogszabály hatálya alatt keletkezett helyzetek jövőbeli hatásaira való alkalmazásának egyik esete.

- 32 Végül, amennyiben a kérdést előterjesztő bíróság úgy ítéli meg, hogy az EGBGB 229. §-a 45. pontjának 5. alpontja megkérdőjelezi a 2018. január 13-át követően kezdeményezett fizetési műveletekkel kapcsolatos felár felszámítására vonatkozó tilalom teljes körű alkalmazását abban az esetben, ha e műveletek alapja ezen időpontot megelőzően keletkezett szerződéses kötelezettség, az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően e bíróság feladata annak vizsgálata, hogy e rendelkezés értelmezhető-e a 2015/2366 irányelv 62. cikkének a jelen ítélet 25. pontja szerint értelmezett (4) bekezdésével összhangban, az uniós jog teljes érvényesülésének az előtte folyamatban lévő ügy elbírálása során történő biztosítása érdekében (lásd ebben az értelemben: 2020. október 15-i Association française des usagers de banques ítélet, C-778/18, EU:C:2020:831, 59. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 33 A fenti megfontolásokra tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2015/2366 irányelv 62. cikkének (4) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás vagy gyakorlat, amelynek értelmében a fogyasztókkal kötött határozatlan időre szóló szerződések keretében a díj felszámításának tilalma az e 62. cikk (4) bekezdésében említett fizetési eszközök használata, valamint a pénzforgalmi szolgáltatások tekintetében csak a 2018. január 13. után megkötött szerződések alapján kezdeményezett fizetési műveletekre alkalmazandó, és ekképpen e díjak alkalmazandók maradnak az ezen időpontot megelőzően kötött, határozatlan idejű szerződések alapján kezdeményezett fizetési műveletekre.

A költségekről

- 34 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (kilencedik tanács) a következőképpen határozott:

A belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és a 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. november 25-i (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelv 62. cikkének (4) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás vagy gyakorlat, amelynek értelmében a fogyasztókkal kötött határozatlan időre szóló szerződések keretében a díj felszámításának tilalma az e 62. cikk (4) bekezdésében említett fizetési eszközök használata, valamint a pénzforgalmi szolgáltatások tekintetében csak a 2018. január 13. után megkötött szerződések alapján kezdeményezett fizetési műveletekre alkalmazandó, és ekképpen e díjak alkalmazandók maradnak az ezen időpontot megelőzően kötött, határozatlan idejű szerződések alapján kezdeményezett fizetési műveletekre.

Aláírások